

ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ ТА ЕЛЕКТРОННА ДЕМОКРАТІЯ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Другий (магістерський)</i>
Галузь знань	<i>28 Публічне управління та адміністрування</i>
Спеціальність	<i>281 Публічне управління та адміністрування</i>
Освітня програма	<i>Публічне адміністрування та електронне урядування</i>
Статус дисципліни	<i>Обов'язкова</i>
Форма навчання	<i>заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>1 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>120 год (4 кредити ЄКТС), лекцій - 10 год., практичних - 6 год., самостійна робота 104 год.</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Екзамен</i>
Розклад занять	<i>rozklad.kpi.ua</i>
Мова викладання	<i>Українська/Англійська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: професор, доктор наук з державного управління, Чукут Світлана Анатоліївна, egovtptu@gmail.com Практичні: професор, доктор наук з державного управління, Чукут Світлана Анатоліївна, egovtptu@gmail.com Загвойська Ольга Василівна, кандадат наук з державного управління, olga_zagvoyska@ukr.net</i>
Розміщення курсу	<i>Посилання на дистанційний ресурс (Moodle) - ok94ki, Join Zoom Meeting https://us04web.zoom.us/j/2404432963?pwd=VnBXLzllc1N1RTUwZ0YxTHdzRzhOQT09 Meeting ID: 240 443 2963 Passcode: 8ZrFVu</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою навчальної дисципліни «Електронне урядування та електронна демократія» є формування у студентів теоретичних і практичних знань, умінь і навичок щодо творчого використання сучасних зарубіжних підходів до електронного урядування та електронної демократії, що спрямовані на вдосконалення самої системи публічного управління та сприяння інноваційним процесам в суспільстві на основі світових стандартів.

Силабус навчальної дисципліни «Електронне урядування та електронна демократія» розроблений на основі принципу конструктивного вирівнювання, що дозволяє передбачити необхідні навчальні завдання та активності, які потрібні студентам для досягнення

очікуваних результатів навчання, а потім спроектувати навчальний досвід таким чином, щоб максимально збільшити можливості студентів досягти бажаних результатів.

Силабус побудований таким чином, що для виконання кожного наступного завдання студентам необхідно застосовувати навички та знання, отримані у попередньому. Фінальним завданням є семестрове індивідуальне завдання у формі індивідуального дослідницького завдання (творчої роботи) з обов'язковим публічним захистом, для виконання якого студенти використовують теоретичні знання та застосовують практичні навички, отримані під час виконання всіх видів завдань та активної участі у виконанні командного проєкту.

Навчання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу та стратегії взаємодії викладача та студента з метою засвоєння студентами матеріалу та розвитку у них практичних навичок.

Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології.

Під час викладання освітньої компоненти розроблена та запроваджена авторська освітня інноваційна практика: «Опануй, досліди, впровадь!», яка здобула призове місце на Всеукраїнському конкурсі «Кращі практики впровадження освітніх інновацій у системі професійного навчання державних службовців, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад», організатором якого є Національне агентство України з питань державної служби, у номінації «Підготовка магістрів за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування» (2020 р.).

Після опанування дисципліни «Електронне урядування та електронна демократія» студент буде вміти:

- 1) використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування, зокрема при впровадженні електронного урядування та розвитку електронної демократії;
- 2) організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування;
- 3) визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії;
- 4) використовувати інструменти електронної демократії в сфері публічного управління та адміністрування з урахуванням кращого зарубіжного досвіду;
- 5) визначати оптимальні шляхи розвитку електронного урядування в галузі, регіоні, населеному пункті, підприємстві з урахуванням зарубіжного досвіду;
- 6) визначати актуальну проблему впровадження електронного урядування та провести її самостійне наукове дослідження з урахуванням зарубіжного досвіду;
- 7) здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна «Електронне урядування та електронна демократія» міждисциплінарний характер. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця дисципліна «Електронне урядування та електронна демократія» тісно пов'язана з іншими дисциплінами управлінського блоку.

Необхідні навички

1. Microsoft Word
2. Microsoft PowerPoint
3. Moodle
4. Zoom

3. Зміст навчальної дисципліни

Формування команд та визначення актуальної проблеми.

Від електронного уряду до розумного урядування.

Звіти ООН щодо розвитку електронного урядування в зарубіжних країнах.

Сучасні тенденції розвитку розумних міст: переваги та виклики.

Впровадження електронного урядування в Україні.

Нормативно-правове забезпечення розвитку електронного урядування в Україні.

Цифровий розвиток та електронне урядування.

Електронні послуги.

Сутність електронної демократії та її основні складові.

Електронне голосування.

Електронне урядування та електронна демократія в умовах війни.

Електронний парламент.

Виконання командного проєкту.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Чукот С.А., Загвойська О.В., Цимбаленко Я.Ю. Основи електронного урядування. Навч. Посібник. – К., 2022. – 268 с. – https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/48921/1/E-governance_Manual_KPI.pdf

Е-урядування та е-демократія. Навч. посібник у 15-ти ч. (За заг. ред. Семенченка А.І., Дрешпака В.М. – К., 2017.

Чукот С.А. Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному рівнях /Електронне урядування та електронна демократія. Навч. посібник у 15-ти ч. (За заг. ред. Семенченка А.І., Дрешпака В.М. – К., 2017. – Ч.7. – 72 с.

Чукот С. А., Драгомирецька Н. М., Михайлуца М. І. Становлення сучасної української наукової думки щодо історії розвитку вітчизняного електронного урядування: міжгалузевий аспект. Сторінки історії, Kyiv Politechnic Institute, 2020 DOI: 10.20535/2307-5244.51.2020.220187

Чукот С. А., Шиць О. Р. Забезпечення соціальної інклюзії в розумних містах: виклики та сучасні тенденції. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. № 1. – URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1938> (дата звернення: 01.08.2021). DOI: 10.32702/2307-2156-2021.1.5

Chukut S.A. Interoperability as a necessary condition for the implementation of e-governance: experience of the European Union / S. Chukut, V. Dmytrenko. Public management : collection. — № 5 (10) – December 2017. — Kyiv : ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2017. — P. 293-303. 95

Чукут С. А. Кращі європейські практики впровадження електронного урядування: досвід Данії / С. А. Чукут, В. Л. Полярна // Інвестиції: практика та досвід. - 2016. - № 24. - С. 140-145. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2016_24_3195

Чукут С. А., Яценко В. О. Комунікаційні стратегії в публічному управлінні та адмініструванні: зарубіжний та український досвід. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 12. С. 72–79. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.12.72

Чукут С.А. Блокчейн чи система електронного документообігу: сучасні тенденції впровадження в органах виконавчої влади України / С. А. Чукут, К.Л. Буряченко //Інвестиції: практика та досвід. - 2018. - №1. – С.70-76

Чукут С.А. Аналіз кращих практик надання електронних послуг в Об'єднаних Арабських Еміратах [Електронний ресурс] / С.А. Чукут, М.С. Шуляк // Державне управління: удосконалення та розвиток: електронне наукове фахове видання. – 2016. – №4. – Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=962>

Чукут С.А. Від електронного уряду до розумного урядування: сучасні виклики та загрози. Сучасні проблеми управління: управління в умовах цифрових трансформацій : зб. Матеріалів Х Міжнар. наук.-практ. конф. 21 лист. 2019 р., м. Київ / Уклад. : А. А. Мельниченко, О. А. Акімова, Д. В. Балашов, К. О. Семенова. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. – С. 8-10.

Чукут С.А. Електронна демократія в Україні: перемоги та перешкоди /Форум прямої демократії: матеріалів доповідей та тез всеукраїнської науково-практичної конференції, Київ, 4 грудня 2018 року / За заг. ред Войтович Р. В., Ворони П. В. – Київ, ТОВ «Видавничий дім «АртЕк», 2019. – С.41-43 (<https://ipk.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/ZBIRNYK-Forum-Petro-Vasyl-ovych-variant-3.pdf>)

Чукут С.А. Кращі європейські та українські практики надання електронних послуг для вразливих верств населення / С. А. Чукут, Т.М. Ціпцюра //Інвестиції: практика та досвід. – 2019. – №5. – С.91-97 DOI: 10.32702/2306-6814.2019.5.91

Чукут С.А. Основні напрями та пріоритети надання електронних послуг в країнах Європейського Союзу: на прикладі Данії [Електронний ресурс] / С.А. Чукут, В.Л. Полярна // Державне управління: удосконалення та розвиток: електронне наукове фахове видання. – 2016. – №12. – Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=96295> (

Чукут С.А. Особливості впровадження електронного урядування в Об'єднаних Арабських Еміратах / С.А. Чукут, М.С. Шуляк // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – №8 – С.92-95

Чукут С.А. Розвиток електронного парламенту в Україні в контексті сучасного світового досвіду / С.А. Чукут, Л.О. Луцук // Час вибору: виклики інформаційної епохи: колективна монографія / за заг.ред. О.А. Івакіна, Д.В. Яковлева. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2016. – С. 360-371

Чукут С.А. Смарт-сіті чи електронне місто: сучасні підходи до розуміння впровадження е-урядування на місцевому рівні / С.А. Чукут, В.І. Дмитренко // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – №13 – С.89-93

Чукут С.А. Сумісність як необхідна умова впровадження електронного урядування: досвід Європейського Союзу / С. А. Чукут, В.І. Дмитренко // Публічне урядування : збірник. — № 5 (10) — грудень 2017. — Київ : ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2017. — 316 с. № 2. — С. 293-303. 95

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

№ з/п	Тема	Результат и навчання	Основні завдання	
			Контрольний захід	Термін виконання
1.	<i>Від електронного уряду до розумного урядування.</i>	№1, 2	Лекція Вхідне тестування	Установча сесія
2	<i>Звіти ООН щодо розвитку електронного урядування в зарубіжних країнах.</i>	№1, 2, 3, 4	Лекція Підготовка індивідуального дослідницького завдання Виконання командного проєкту	Установча сесія Самостійне опанування
3	<i>Сучасні тенденції розвитку розумних міст: переваги та виклики</i>	№1, 2, 3, 4	Лекція Семінар/Завдання Виконання командної роботи Підготовка індивідуального дослідницького завдання Виконання командного проєкту	Самостійне опанування
4	<i>Впровадження електронного урядування в Україні</i>	№1, 2, 3, 4	Завдання Підготовка індивідуального дослідницького завдання Виконання командного проєкту	Самостійне опанування
5	<i>Електронні послуги</i>	№1, 2, 3, 4	Семінар/Завдання Підготовка індивідуального дослідницького завдання Виконання командного проєкту	Самостійне опанування
6	<i>Сучасний стан розвитку електронної демократії</i>	№1,2, 3, 4	Семінар/Завдання Підготовка індивідуального дослідницького завдання Виконання командного проєкту	Самостійне опанування

7	<i>Електронне голосування: виклики та загрози</i>	№1,2, 3, 4	Лекція Семінар/Завдання Підготовка індивідуального дослідницького завдання Виконання командного проєкту	Самостійне опанування
8	<i>Електронне урядування та електронна демократія в умовах війни</i>	№1, 2, 3, 4	Лекція Семінар/Завдання Підготовка індивідуального дослідницького завдання Виконання командного проєкту	Самостійне опанування
9	<i>Електронний парламент: стан та тенденції</i>	№1, 2, 3, 4	Підготовка індивідуального дослідницького завдання Виконання командного проєкту	Самостійне опанування
10	Командний проєкт	№1, 2, 3, 4	Презентація і звіт, відеоролик	Екзаменаційна сесія
11	ІНДЗ (творча робота)	№1, 2, 3, 4	Презентація і захист	Екзаменаційна сесія

6. Самостійна робота студента

Під час самостійної роботи виконуються: командний проєкт (Див. Додаток 1, 2) та індивідуальне дослідницьке завдання (див. Додаток 3), а також самостійне опанування теми «Нормативно-правове забезпечення розвитку електронного урядування в Україні» та «Цифровий розвиток та електронне урядування» (в мудл).

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Робота над командним проектом здійснюється під час самостійної роботи студентів та обговорюється на практичних заняттях у дистанційному режимі (з можливістю консультування з викладачем через електронну пошту та в Zoom).

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна «Електронне урядування та електронна демократія» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Навчання іноземною мовою

Враховуючи специфіку навчальної дисципліни, деякі поняття та навчальний матеріал вивчаються на англійській мові (фрагментарно). Також у процесі викладання навчальної дисципліни використовуються відеоматеріали на англійській мові.

Опанування дистанційних курсів

Враховуючи студентоцентрований підхід, за бажанням студентів, допускається вивчення матеріалу за допомогою англійськомовних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці освітньої компоненти.

В умовах війни та обмеженої можливості доступу до онлайн платформ для регулярного виконання і прикріплення завдань, надається можливість опанувати навчальну дисципліну в асинхронному форматі, зокрема з використанням дистанційних курсів.

За бажанням можна опанувати дистанційні курси (на вибір):

Digital Governance (<https://www.coursera.org/learn/digitalgovernance?>)

Big data, artificial intelligence, machine learning, autonomous cars, chatbots, just a few terms that have become a part of our professional legal and political vocabulary. Emerging technologies and technological advancement have confronted us in our daily practice and will continue to do so in the future. Whether we're buying something online, taking part in an election, or chatting with friends across the globe. Technology is here and it is here to stay. However, as convenient as these new technologies may seem, they also have disruptive effects on society and pose us for legal and political challenges. These challenges are central to this MOOC on digital governance.

Data and Urban Governance (<https://www.coursera.org/learn/data-urban-governance#syllabus>)

Since the beginning of the 2000s, cities have witnessed a massive influx of data, transforming how cities are governed. Data has an impact on how city life is structured, as it influences coalitions, actors, instruments, policies, and forms of regulation.

Смарт-грумада: управління на основі даних
(https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:CID+SC101+2020_T1/about)

Які сучасні тенденції управління громадою в умовах цифрової трансформації? Що таке управління 2.0 – на основі аналізу даних – та які його переваги? Які інструменти слід використовувати для збору даних? Як побудувати єдину систему даних? Які ефективні оперативні та стратегічні рішення можна ухвалити на основі аналізу даних? Для чого необхідні дашборди? Як використати результати моделювання та прогнозування? Як оптимізувати витрати на середню освіту в громадах? Які особливості використання цифрових технологій для управління активами громади? Які переваги інструментарію ГІС та ГІС-порталу для управління територією громади?

За опанування дистанційних курсів нараховуються наступні рейтингові бали:

Digital Governance - 30 балів

Data and Urban Governance - 20 балів

Смарт-громада: управління на основі даних - 30 балів

Бали нараховуються за умови прикріплення сертифікату. Сертифікат на курсері можна отримати безкоштовно, якщо при реєстрації вказати пошту КПІ або написати щодо фінансової підтримки (для українських студентів отримання сертифікатів безкоштовно).

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Публікація тез з тематики електронного урядування та електронної демократії за умови надсилання на рецензування та отримання допуску до публікації	5 бали	Порушення термінів виконання індивідуального дослідницького завдання	-1 бал за кожен день
Участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах та/або конкурсах, олімпіадах (за тематикою навчальної дисципліни) (сертифікат учасника)	5 балів		
Оформлення індивідуального дослідницького завдання для участі в конкурсі студентських наукових робіт	5 балів	Порушення термінів надсилання практичних завдань	-1 бал за кожен день

При опануванні навчальної дисципліни за якісне виконання завдань викладач може присуджувати відзнаки в мудл згідно таблиці:

Назва відзнаки	Опис відзнаки (за що присуджується)	Вага відзнаки у рейтингових балах
Аналітик	За проявлені аналітичні здібності, вміння працювати з великим обсягом інформації.	5
Експерт	За якісно проведену експертизу робіт та надання практичних рекомендацій щодо вирішення актуальних проблем.	5
Інноватор	За проявлену творчість та креативність при виконанні завдань, а також запропоновані інноваційні підходи для вирішення актуальних проблем.	10
Командний гравець, Я-команда	Членам команди, яка успішно виконала та захистила командну роботу, продемонструвала злагожденість дій під час реалізації проєкту.	3

Допитливий дослідник, відкривач світу	За опанування додаткового дистанційного курсу із проблематики розумних міст та електронного урядування.	3
--	---	----------

В умовах війни внесено доповнення до переліку відзнак:

Слава Україні!	Відзнака присуджується за допомогу державі у боротьбі проти російського агресора. Її можна отримати за волонтерство або іншу допомогу нашим військовим, людям на окупованих територіях, евакуацію населення з зони бойових дій та інших небезпечних місць, участь в акціях протесту за кордоном.	20
Серце героя України!	Відзнака присуджується за допомогу в захисті України - участь в ТРО, кібервійні, блокуванні ворожих каналів.	20

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: виконання завдань, виконання командного проєкту, виконання індивідуального дослідницького завдання, звіт та захист.

Семестровий контроль: екзамен

Умови допуску до семестрового контролю: мінімальна позитивна оцінка за індивідуальне творче завдання 10 балів та командний проєкт 15 балів. В умовах війни ці бали можуть бути зараховані за рахунок сертифікатів з опанування дистанційного курсу.

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	<i>Командна робота (проєкт).</i>	30	1	1	30
2.	<i>Індивідуальне дослідницьке завдання/Творча робота</i>	30	1	1	30
3.	<i>Семінари в мудл</i>	10	5	2	10
4.	<i>Екзамен</i>	30	1	1	30
	<i>Всього</i>				100

№ з/п	Індивідуальне дослідницьке завдання/Творча робота	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	<i>Належне оформлення</i>	3	1	3
2.	<i>Відповідність змісту творчої роботи вимогам</i>	20	1	20
3.	<i>Презентація</i>	2	1	2
4.	<i>Захист</i>	5	1	5
	<i>Всього</i>			30

№ з/п	Командний проєкт	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	<i>Звіт</i>	15	15	1	15
2.	<i>Презентація</i>	2	2	1	2
3.	<i>Відеоролик</i>	10	10	1	10
4.	<i>Захист командного проєкту</i>	3	3	1	3
	<i>Всього</i>				30

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

**Додаток 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО КОМАНДНОЇ РОБОТИ
ПРОЄКТ «ЗМІНИ НА КРАЩЕ!»**

Рекомендовані групові завдання:

Створити команду (2 - 4 учасники). Обрати проблему, яка потребує вирішення. Дати назву команді.

Створити гасло. Робота над проєктом передбачає перелік наступних кроків:

1. Визначити проблему.
2. Розробити дорожню карту виконання проєкту (із зазначенням основних етапів його реалізації та відповідальних членів команди).
3. Відшукати фактори, що її породжують.
4. Проаналізувати міжнародний досвід вирішення подібних проблем.
5. Проаналізувати нормативно-правове регулювання, яке стосується проблеми.
6. Визначити всіх стейкхолдерів (зацікавлених осіб) – хто «за» і «проти».
7. Провести зустрічі, опитування (анкетування) з тими, хто може вплинути на позитивне вирішення проблеми із використанням соціальних мереж та онлайн платформ.
8. Запропонувати можливі варіанти розв'язання проблеми.
9. Застосувати для розв'язання проблеми інструменти й технології електронного урядування та електронної демократії.
10. Оформити звіт з проєкту.
11. Підготувати відеоролик до 3-х хв.
12. Підготувати презентацію та захистити проєкт.

Додаток 2. ОРІЄНТОВНІ ТЕМИ КОМАНДНИХ ПРОЄКТІВ

1. Послуги /Освітня платформа для мігрантів (з врахуванням підходів ЄС до мігрантів
https://ec.europa.eu/education/policies/european-policy-cooperation/education-and-migrants_en
2. Послуги/Освітня багатофункціональна платформа для молоді з тимчасово окупованих територій
3. Дія.Сіті — сутність, виклики та шляхи удосконалення з урахуванням зарубіжного досвіду
4. Дія.Взаємодія — сутність, виклики та шляхи удосконалення з урахуванням зарубіжного досвіду
5. Розумних технологій з напрямів: екологія, мобільність, будівництво, туризм, енергетика
6. Розумні інструменти електронної демократії
7. Розумні послуги в умовах війни
8. Захист приватності і розумні технології в умовах війни
9. Технологія розпізнавання обличчя: проблема безпека та захисту приватності
10. Цифрова інклюзія в умовах війни.
11. Надання послуг та адаптація постраждалих під час війни за допомогою цифрових технологій.
12. Мобільні застосунки під час війни
13. Соціальні мережі та інформаційна боротьба
14. Виявлення ворожих каналів та боротьба з ними
15. Протидія інформаційним загрозам під час війни
16. Застосунки для безпеки
17. Застосунки для волонтерів та координації допомоги
18. Кібербезпека та боротьба із загрозами
19. Застосунки для вимушених мігрантів
20. Веб-сторінки (соціальні мережі чи застосунки) для надання допомоги з евакуації
21. Інші корисні застосунки чи канали інформації в умовах війни
22. OSINT – загрози та протидія.

Додаток 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ТВОРЧОЇ РОБОТИ (ІНДИВІДУАЛЬНОГО ДОСЛІДНИЦЬКОГО ЗАВДАННЯ)

Одним з основних видів семестрового контролю під час опанування навчальної дисципліни «Електронне урядування та електронна демократія» є виконання студентами творчої роботи. Творча робота виконується згідно з вимогами, у термін, зазначений викладачем (до початку зимової сесії) і має на меті контроль самостійного поглиблення знань з дисципліни. Студент може писати творчу роботу тільки на погоджену з викладачем тему.

Тема творчої роботи узгоджується з викладачем

I. Для студентів які закінчували бакалаврат 281 Публічне управління та адміністрування в КПІ ім. Ігоря Сікорського та державних службовців пріоритетними

напрямами творчих робіт є: електронне урядування в умовах війни, адаптація електронних послуг до умов війни, використання великих даних, зокрема OSINT технологій в Україні, адаптація державної служби до умов війни за допомогою цифрових технологій, виклики та загрози для електронного урядування та розвитку розумних міст в Україні в умовах війни.

Для державних службовців може бути обрана тема, яка відповідає напряму їх діяльності.

II. Для інших студентів за узгодженням з викладачем обирається країна з переліку 50 країн-лідерів з розвитку електронного урядування згідно останнього звіту ООН і відповідно до тем навчальної дисципліни «Електронне урядування та електронна демократія» робиться її детальний аналіз, а саме розкриваються такі основні питання:

1. Стан та історія впровадження електронного урядування в цій країні.
2. Державна політика щодо розвитку електронного урядування.
3. Інституції електронного урядування.
4. Нормативно-правове забезпечення розвитку електронного урядування та електронної демократії.
5. Урядові портали.
6. Надання електронних послуг.
7. Електронна адміністрація.
8. Розвиток розумних міст.
9. Інструменти електронної демократії.
10. Електронне голосування.
11. Вплив епідемії коронавірусу на впровадження електронного урядування та електронної демократії.
12. Висновки і рекомендації щодо можливості застосування досвіду розвитку електронного урядування цієї країни для України.

Творча робота має містити в собі вступ, три розділи (теоретико-методологічні засади або концептуальні засади досліджуваної проблеми; кращі зарубіжні практики її розв'язання, основні підходи та потенційні загрози і виклики; стан проблеми в Україні, її нормативно-правове забезпечення; висновки та рекомендації щодо розв'язання проблеми з урахуванням зарубіжного досвіду).

Титульний аркуш творчої роботи повинен мати такий зміст: назва університету; назва факультету; назва кафедри; назва навчальної дисципліни; тема творчої роботи; прізвище та ім'я студента, курс, номер академічної групи. За титульним аркушем слідує детальний план творчої роботи, в якому треба виділити вступ, перелік питань основного змісту, висновок, список використаних джерел. У плані праворуч позначаються номери сторінок початку кожного питання. Назви питань (заголовки) обов'язково мають поділяти текст на частини, щоб було видно, де закінчується одне питання і починається наступне.

Обсяг творчої роботи визначається вмінням студента стисло і водночас вичерпно розкрити тему: показати значення питання, що розглядається, оцінити, як воно висвітлюється в спеціальній літературі та розв'язується на практиці, зробити висновки та обґрунтувати власні пропозиції. При вдалому розкритті теми достатньо до **20 сторінок** основного тексту. Обов'язкова вимога: чітке посилання на джерела інформації.

Всі цифри, факти, теорії, думки вчених, цитати повинні мати посилання у вигляді [2, с.54] (перша цифра означає номер джерела у наведеному в кінці творчої роботи списку

літератури, а друга цифра – номер сторінки у цьому джерелі). Бажано використовувати таблиці, схеми, графіки, діаграми, скріншоти тощо.

Список використаної літератури (не менше 10 джерел) має містити в собі також джерела, які наведені у силабусі в п.4, оформлюється згідно з діючими правилами. Якщо інформація взята з мережі інтернет, потрібно, як і для звичайної літератури, вказати автора, назву статті, а потім навести адресу сайту в інтернет.

Індивідуальне дослідницьке завдання (творча робота) оцінюється за критеріями: логічності плану; повноти й глибини розкриття теми; наявності ілюстрацій (таблиці, рисунки, схеми тощо); кількості використаних джерел і чіткості посилань на них; відображення практичних матеріалів та статистичних даних; оформлення; обґрунтування власної думки студента з цього питання у вигляді висновку.

Граничний термін подання творчої роботи на перевірку за 7 днів до її захисту.

Додаток 4. ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДО ТЕСТУВАННЯ.

1. Електронне урядування: поняття, сутність, виклики та загрози.
2. Основні підходи щодо визначення електронного уряду та електронного урядування.
3. Електронний уряд, мобільне урядування, електронне урядування, розумне урядування, цифрове урядування.
4. Сучасні тенденції розвитку електронного урядування: цифрове та розумне урядування.
5. Передумови впровадження електронного урядування.
6. Основні складові електронного урядування.
7. Проблеми та виклики, які виникають під час впровадження електронного урядування.
8. Концепції електронного урядування: зарубіжні та українські.
9. Звіти ООН щодо розвитку електронного урядування.
10. Основні принципи, пріоритети та напрямки впровадження електронного урядування.
11. Основні моделі та етапи впровадження електронного уряду та електронного урядування у зарубіжних країнах.
12. Принципи побудови секторів електронного урядування G2G (уряд уряду), G2B (уряд бізнесу), G2C (уряд громадянам), G2E (уряд службовцям).
13. Інституції електронного урядування зарубіжних країн.
14. Досвід впровадження електронного урядування в Європейському Союзі.
15. Центральні органи влади в електронному урядуванні в Україні.
16. Системи міжвідомчої електронної взаємодії уряду.
17. Нормативно-правове забезпечення розвитку електронного урядування в Україні.
18. Поняття та фази зрілості електронних послуг.
19. Цифровий уряд та цифрова економіка.
20. Особливості надання електронних послуг в Україні.

21. Дія: сутність, основні напрями, проблеми та виклики.
22. Сутність електронної демократії та її основні складові.
23. Основні етапи розвитку електронної демократії.
24. Сутність електронної участі громадян при прийнятті управлінських рішень в умовах розвитку інформаційного суспільства.
25. Звіти ООН щодо е-участі громадян в різних країнах світу.
26. Тенденції та особливості залучення громадян до процесу прийняття управлінських рішень.
27. Нормативно-правове забезпечення розвитку електронної демократії.
28. Вплив мережевої війни на зміни нормативно-правового регулювання розвитку е-демократії та електронного урядування.
29. Вплив епідемії коронавірусу на інструменти електронної демократії.
30. Інструменти електронної демократії.
31. Електронні звернення.
32. Електронні петиції.
33. Електронне голосування: різновиди, тенденції та загрози.
34. Державні портали електронних послуг.
35. Електронні петиції на місцевому рівні.
36. Сучасні тенденції розвитку розумних міст

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено професором кафедри теорії та практики управління, доктором наук з державного управління, професором, Чукут Світланою Анатоліївною

Ухвалено кафедрою теорії та практики управління (протокол № 14 від 17.06.2022)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 7 від 30.06.2022)